

Anordnandet av arbetshälsovård från och med 1.1.2023

Kommunstyrelsen 17.01.2022 § 12

Beredare: personalchef Jan Rosenström, jan.rosenstrom(at)sibbo.fi

Sibbo kommun och Borgå stad har sedan 2009 ett avtal om anordnande av arbetshälsovården i Sibbo kommuns område. Avtalet gäller anordnande av arbetshälsovårdstjänster för anställda hos Sibbo kommun och andra arbetsgivare och företagare i kommunen som enligt lagen har skyldighet att tillhandahålla företagshälsovård. Arbetshälsovårdens tjänster produceras av affärsverket Kungsvägens arbetshälsa, som är en del av Borgå stads organisation.

Affärsverkets omsättning år 2020 var cirka 2,6 miljoner euro och antalet personal uppgår till totalt 24. Antalet personkunder är cirka 8 000 per år och antalet kundföretag cirka 800. De största kunderna är Borgå stad (3 500 anställda) och Sibbo kommun (1 300 anställda). Enligt bokslutet för år 2020 har affärsverket kumulativt underskott i balansräkningen -191 000 euro.

I och med att det nya välfärdsområdet inrättas i östra Nyland minskar antalet personkunder vid Affärsverket Kungsvägens arbetshälsa med cirka 2 300 personer då social- och hälsovårdens personal övergår till välfärdsområdet. Efter landskapsreformen svarar staden fortsättningsvis för ordnande av företagshälsovården till sin egen personal men det allmänna ansvaret för ordnandet av företagshälsovården övergår till välfärdsområdet år 2023.

Utgångspunkten enligt lagstiftningen om vårdreformen är att en del av personalen som producerar företagshälsovårdens tjänster övergår till välfärdsområdet. Samtidigt medför ekonomiska realiteter tryck att minska verksamheten men många kostnader skalas inte nedåt.

För ordnandet av företagshälsovården efter år 2023 har Borgå stad preliminärt identifierat tre alternativ.

Det första alternativet är att Borgå stad fortfarande ordnar sin företagshälsovård som egen verksamhet i affärsverket. När antalet anställda hos Borgå stad i och med landskaps- och social- och hälsovårdsreformen minskar (till cirka 2 300 anställda), är en enhet som producerar företagshälsovårdstjänster till Borgå sannolikt på längre sikt inte ekonomiskt lönsam och den småskaliga verksamheten skulle vara ganska sårbar. Sibbo kommuns roll och behov vid affärsverkets fortsatta verksamhet har också identifierats som sådant som ska beaktas.

Det andra alternativet är att tillsammans med Östra Nylands välfärdsområde och Sibbo kommun bilda ett gemensamt aktiebolag som producerar företagshälsovårdens tjänster för sina ägare. Staden har preliminärt identifierat bolagets eventuella verksamhetsprinciper som är värda att utredas närmare, i första skedet tillsammans med Sibbo kommun och beredningsorganet för Östra Nylands välfärdsområde. Verksamheten kan senare vid behov utvidgas till kommunkoncernen och andra kommuner i området.

Det tredje alternativet är att sälja affärsverket till en utomstående aktör, inklusive Borgå stads avtal om företagshälsovård. Det finns redan nu flera företag som producerar företagshälsovårdstjänster och Borgå stad skulle vara en lockande kund för dem. Konkurrensutsättningsprocessen borde i detta fall inledas mycket snabbt i olika organisationer och ges tillräckliga resurser. Sibbo kommuns ställning i detta alternativ är oklar. Eventuellt skulle kommunen vara tvungen att med snäv tidtabell inleda en upphandling av arbetshälsovårdstjänster för kommunen.

Tidsplanen är mycket snäv eftersom välfärdsområdet inleder sin verksamhet i sin helhet 1.1.2023. Därför bör den gemensamma utredningen om företagshälsovårdens tjänster göras under början av vintern 2022. Om man efter utredningen anser att samarbetet är det bästa alternativet, ska det beslutas om ärendet i alla organisationer under våren 2022.

Alternativen som Borgå stad har identifierat:

Alternativ 1. Affärsverket Kungsvägens arbetshälsa fortsätter som en mindre enhet inom Borgå stads organisation. Välfärdsområdet ordnar företagshälsovårdens tjänster så som det vill. Fördelen skulle vara att affärsverket skulle fortsätta att som en mindre enhet producera tjänster till Borgå stad (och eventuellt till Sibbo kommun), resurser används inte till utvecklingen av företagshälsovården i välfärdsområdet eller servicebehov i nya företag som omfattas av anordnandeansvaret. Nackdelen skulle vara att affärsverkets lönsamhet blir sämre och att tillgången på personal inte kan garanteras.

Alternativ 2. Det bildas ett gemensamt aktiebolag som producerar företagshälsovårdens tjänster för sina ägare. I praktiken skulle det vara fråga om ett strategiskt samföretag (inhouse) som producerar tjänster till sina ägare. Fördelen skulle vara att det skulle vara möjligt att producera högklassiga företagshälsovårdstjänster och att använda befintliga verksamhetsmodeller eller utveckla nya. Aktieägarna skulle kunna påverka kostnaderna och utvecklingen av verksamheten. Affärsverksamheten har även eget värde. Nackdelen skulle vara att bolagiseringen skulle kräva mycket extra arbete och utveckling av verksamheten.

Alternativ 3. Affärsverket säljs till en utomstående aktör, inklusive Borgå stads avtal om företagshälsovård för en viss tid. Fördelen skulle vara att Borgå skulle kunna förhandla ett förmånligare pris för avtalet för en viss tid och att resurser inte skulle behövas för utveckling av servicebehovet för välfärdsområdets företagshälsovård eller för de nya företag som organiseringsansvaret medför. Nackdelen skulle vara att kostnaderna för tjänster som fritt köps på marknaden inte ännu kan uppskattas. Köpt företagshälsovård skulle fjärmas från kommunens egen verksamhet och möjligheterna att påverka verksamheten skulle minska.

Borgå stad föreslår att de olika alternativen utreds tillsammans med Sibbo kommun och beredningsorganet för Östra Nylands välfärdsområde. Borgå stad anser att produktion av företagshälsovårdens tjänster i en gemensam organisation skulle medföra tydliga fördelar men också utmaningar. På grund av välfärdsområdesreformen är tidsplanen mycket snäv, så utredningsarbetet borde påbörjas omedelbart.

Borgå stad beslutade 20.12.2021 (Kst § 458) att föreslå Sibbo kommun och det temporära beredningsorganet för Östra Nylands välfärdsområde att dessa aktörer påbörjar en utredning av produktion av företagshälsovårdstjänster på det sätt som anges i redogörelsen. Utredningen görs i början av vintern 2022 varefter beslutet om ärendet ska fattas separat i alla organisationer.

Det ligger i Sibbo kommuns intresse att utreda möjligheterna till fortsatt samarbete i fråga om ordnandet av arbetshälsovårdstjänster, och därför vore det ändamålsenligt att inleda en gemensam utredning tillsammans med Borgå stad och det tillfälliga beredningsorganet för Östra Nyland välfärdsområde.

Föredragande	Kommundirektör Grannas Mikael
Förslag	Kommunstyrelsen beslutar att Sibbo kommun tillsammans med Borgå stad och det temporära beredningsorganet för Östra Nylands välfärdsområde inleder en utredning om producerandet av företagshälsovårdstjänster fr.o.m. 1.1.2023. Utredningen görs i början av vintern 2022 varefter beslut kan fattas om ordnandet av den lagstadgade arbetshälsovården för Sibbo kommuns anställda.
Behandling	
Beslut	Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.

Kommunstyrelsen 11.04.2022

53/01.04.02.00/2022

Beredare: förvaltningschef Jenni Björksten, jenni.bjorksten(at)sibbo.fi

Utredningen om anordnandet av arbetshälsovården har färdigställts. Verkställande direktör för Kungsvägens arbetshälsa Heidi Räihä-Jaakkola presenterar utredningen vid mötet.

Föredragande	Kommundirektör Grannas Mikael
Förslag	<p>Kommunstyrelsen godkänner slutsatserna i den bifogade utredningen om produktionen av företagshälsovårdstjänster i östra Nyland och föreslår fullmäktige att bolaget bildas.</p> <p>Syftet med bolaget är att producera företagshälsovårdstjänster för Borgå stad, Sibbo kommun och Östra Nylands välfärdsområde.</p> <p>Kommundirektören befullmäktigas att upprätta dokumenten om bildande av bolaget. Bolagets kapitalbehov, aktieägaravtalet, villkoren för aktieemissionen och övriga dokument om inledande av bolagets verksamhet och bolagets förvaltning sänds separat för beslut när Borgå stad och Östra Nylands välfärdsområde för sin del har fattat principbeslut om bildande av bolaget. Efter detta sänds frågor som gäller bildandet av bolaget till fullmäktige för beslut.</p>
Behandling	<p>Med hänvisning till 28.1 § 5 mom. i förvaltningslagen anmälde Kaj Lindqvist, Marja Manninen-Ollberg och Leena Kokko jäv och deltog inte i behandlingen av ärendet.</p> <p>Under detta ärende fördes ordet av kommunstyrelsens 2. vice ordförande Jenni Lastuvuori.</p>
Beslut	Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.

Fullmäktige 25.04.2022 § 26

53/01.04.02.00/2022

Kommunstyrelsens förslag

Fullmäktige beslutar godkänna att ett bolag bildas för att producera företagshälsovårdstjänster för Borgå stad, Sibbo kommun och Östra Nylands välfärdsområde.

Behandling

Beslut

Fullmäktige godkände enhälligt kommunstyrelsens förslag.